

Askerî fabrikalarla askerî atelye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehassis subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/315)

T. C.

Başvekâlet

26 . VI . 1944

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 196, 6/1768

Büyük Millet Meclisi Yüksek Beisliğine

Askerî Fabrikalarla askerî atelye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehassis subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında Millî Müdafaa Vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 21 . VI . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

2853 sayılı kanunda yapılması teklif olunan tadilâta ait esbabı mucibe lâyihası

Ordu birliklerinin gittikçe fazlalaşan motörlü vasıtalarla teğhiz edilmesi bunların bakım ve tamirleri için birliklerin bünyeleri içerisinde seyyar ve sabit tamirhaneler ve atelyeler ihtisası zarurî kılınmıştır.

Bu arada Hava ve motörlü vasıtalar birliklerinde kurulan seyyar tamirhaneler, müstahkem mev-kilerde kurulması zarurî bulunan tamirhaneler zikrolunabilir.

Ordu birlikleri bünyelerinde bulunan bu tamirhane ve atelyeler esas itibariyle Askerî Fabrikalar ile Hava ve Deniz fabrikalarının cümlei vezaifinden olan tamirat işlerinin mühim bir kısmını üzerlerine almaktadır. Yeni imalât ile tamirat arasında teknik ve işletme bakımından bir fark yoktur. Bu itibarla, birlik seyyar ve sabit tamirhanelerinde çalışacak mütehassis eşhas ve subayların, fabrikalarında çalışanlardan bir farkı olmayacağı da tabiidir. Ayrıca bu tamirhaneler kadrolarının fabrikalarda yetiştirilmiş eşhas arasında en kabiliyetli vekendi başma iş görecekları arasından seçilenlerle doldurulması zarurî bir keyfiyettir.

Binaenaleyh, 2853 sayılı kanun mucibince Askerî fabrikalarda, Hava ve Deniz fabrikalarında çalışan mütehassis subaylara verilmekte olan ihtisas yevmiyesinin Kara, deniz ve Hava birliklerine merbut sabit ve seyyar tamirhanelerde, atelyelerde çalışan mütehassis subaylara da teşmili hem tamirhane ve atelyelerin verimli bir şekilde çalışması ve hem de bu subayların mağduriyetlerinin önüne geçilmesi için zarurî görülmektedir.

Millî Müdafaa Encümeni Mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Esas No. 1/315

Mazbata No. 31

8 . VII , 1944

Yüksek Reisliğe

Askerî fabrikalarla askerî atelye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehâssıs subaylara ve-rilecek ihtisas yevmiyesi hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanarak Başvekâletin 26 Haziran 1944 gün ve 6/1768 sayılı tezkereleriyle Yüksek Reisliğe sunulan ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası ilgili vekâletin mümessili hazır olduğu halde müzakere edildi.

Halen mevcut 2853 sayılı kanun mucibince yalnız Askerî fabrikalarda çalışan mütehâssıs subaylara ihtisas yevmiyesi verilmekte olup sey-yar ve ordu birliklerine bağlı atelye ve tamir müesseselerinde çalışan bu gibi mütehâssıslar hariç kalmaktadır.

Halbuki orduda gittikçe fazlalaşan motörlü silâh ve vasıtaların bakım ve tamirleri için ordu birlikleri içinde ve lüzumlu muntakalarda sey-yar ve sabit tamirhaneler ve atelyeler açılmış ve açılmakta bulunmuştur. Bu tamirhane ve atelyeler, esas itibariyle askerî fabrikalar ile hava ve deniz fabrikalarının vazifeleri cümlesinden olan tamirat işlerinin mühim bir kısmını üzerlerine almış, ve buralarda askerî fabrikalarda olduğu gibi mütehâssıs subaylar çalışmakta bulunmuştur.

Hattâ hava birlikleri ve diğer motörlü birliklere mensup olup ekseriyetle müfrez ve tek başına kalabilecek olan tamirhane ve atelyeler kadrolarında, fabrikalarda yetişmiş en kabiliyetli ve kendi başına iş görebilecek olan kimselerin çalışmaları bir zaruret halindedir. Keyfiyet böyle olduğu halde kara deniz ve hava birliklerine merbut tamirhane ve atelyelerde çalışan mütehâssıs subayların ihtisas yevmiyesinden mahrum kalmaları bunların mağduriyetini ve şevk ve gayretlerinin kırılmasını mucip olmaktadır.

Bu mühim boşluğu doldurmak üzere teklif olunan bu kanun lâyihası esas itibariyle yerinde görülmüş ve aşağıda gösterilen şu değişiklikler yapılmıştır:

1. — Lâyihanın birinci maddesinde bahsi geçen atelye ve tamirhanelerden hiç birisi hariç kalmamak mülâhazasıyla maddeye (kara, deniz ve

hava kaydı ilâve olunmuş ve bazı ifade tadilleri yapılmıştır.

2. — Lâyihanın aynı maddesinde: ihtisas yevmiyelerinin miktarı hakkında yapılacak teklif üzerinde, tetkik yapmak için teşkili derpiş olunan komisyonun hangi esaslara dayanarak tetkik yapacağı ve hüküm vereceği mübhem görülmüş ve tatbikatta da amelî ve faydalı bir netice vermiyeceği anlaşılmıştır. Esasen ihtisas yevmiyesinin verilmesini teklif eden makamın, bu teklifini (müspet iş) esasına dayanarak yapması zarurî ve muayyen olduğundan ve mevcut kanunda da böyle bir komisyona lüzum görülmemiş bulunduğundan, bu eihetin takdirini son merchie bırakarak muktazi tetkikatın bu makam tarafından yapılması Encümenimizce muvafık görülmüş ve komisyon teşkiline dair olan kayıt maddeden çıkarılmıştır.

3. — Mevcut kanunda: (vazifelerinde kudret ve kâfi derecede faaliyetleri görülmiyenlerin yevmiyeleri dahi aynı suretle azaltılır veya kesilir) denilmekte olduğu halde lâyihada bu eihet meskût geçilmektedir.

Vazifede gösterilen kudret ihtisas ve başarı derecesine göre ve o başarıya mukabil verilmekte olan ihtisas yevmiyesinin aynı kudret ve başarının azalması halinde kesilmesi veya azaltılması hakkında vazın kanunun derpiş ettiği mülâhaza tamamen varit görüldüğünden, bu kaydı lâyi-hanın birinci maddesine ilâvesi Encümenimizce karar altına alınarak lâyiha bu suretle tadil olunmuştur.

Ekli lâyihamızla birlikte Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

M. M. En. Rs.	M. M.	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. İnceday	H. Tuğaç	V. Bilgin
Bolu	Bursa	Bursa
Korgl. A. Alptojan	Gl. Â. Atlı	Gl. N. Tmaz
Çankırı	Çorum	Diyarbakır
Dr. A. Arkan	E. S. Akgöl	Gl. K. Sevüktekin

Erzurum A. Akyürek	Erzurum Gl. Z. Soydemir	Gaziantep Dr. M. Canbolat	Mardin Dr. A. Uras	Muğla S. Güneç	Siirt B. Turkey
Kars Gl. H. Durudoğan	Kayseri N. Toker	Kırklareli Korgl. K. Doğan	Tekirdağ R. Apak		Tokad S. Çelikkol

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/315
Karar No. 10

11. XII. 1944

Yüksek Reisliğe

Askerî fabrikalarla askerî atelye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında Millî Müdafaa Vekillîğince hazırlanıp Başvekâletin 26.VI. 1944 tarihli ve 6/1768 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Millî Müdafaa Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Millî Müdafaa Vekâleti namına Hava müsteşarı ve Maliye Vekâleti namına Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakerelendi.

Askerî fabrikalar dahilindeki (Kara, deniz, hava) mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkındaki 2853 sayılı kanun gereğince bu yevmiye yalnız mezkûr fabrikalar dahilinde çalışanlara verilmekte ve bunlar haricindeki tamir atelyelerinde ve sair imalâthanelerde çalışan mütehassıs subaylara verilmesine kanunî imkân görülememektedir.

Ordunun geniş mikyasta motörleşmesi hasebiyle fabrikalardaki mesainin bir kısmının tamir atelyelerine ve fabrikadan daha küçük imalâthanelere intikal etmiş ve buralarda da liyakatli ve başlı başına iş görececek değerinde mütehassıs subayların istihdamı zarurî bulunmuş olduğundan, bunlara da fabrikalarda çalışan arkadaşları gibi ihtisas yevmiyesi verilmesi alınacak randman bakımından lüzumlu görülmüş ve lâyiha bu maksadı temin için tanzim ve sevk edilmiştir.

Encümenimizce de bu lüzum ve Millî Müdafaa Encümeninin yaptığı tadilâta ait mucip se-

bepler yerinde görülerek lâyiha Millî Müdafaa Encümeninin tadili veçhile aynen kabul edilmiştir.

Lâyiha 2853 sayılı kanunu tamamiyle tadil ve onu ilga ettiğinden Esas Kanunun bu yevmiyelere ait tahsisatın her daire bütçesinin ayrı bir tertibinden verileceği hakkındaki ikinci maddesi hükmü de ilga edilmektedir. Halen ilgili bütçelerde bu namla açılmış birer fasıl mevcut ve bunun da devamı tabii bulunduğundan mezkûr maddenin ilgasında da bir mahzur görülmemiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Kastamonu	Edirne	Tokad
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp	H. N. Keşmir
Kâtip		
İstanbul	Aydm	Bitlis
F. Öymen	Gl. R. Alpman	B. Osma
Bolu	Çanakkale	Diyarbakır
Dr. Zihni Ülgen	S. T. Arsal	Rüştü Bekit
Eskişehir	Giresun	Giresun
Yavuz Abadan	M. Akkaya	Ayet Sayar
İsparta	İstanbul	Kütahya
Mükerrem Karaağaç	H. Kortel	H. Pekcan
Manisa	Mardin	Rize
F. Kurdoğlu	R. Erten	T. B. Balta
Urfa		Yozgad
Esat Tekeli		S. İçöz
Zonguldak		Zonguldak
Emin Erişirgil		H. A. Kuyucak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Askerî fabrikalarla askerî atölye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Askerî fabrikalarda, sabit ve seyyar bilûmum atölye ve askerî tamir evlerinde çalışan mütehassıs subaylardan fabrika, atölye ve tamirevi müdürlüğü, mühendislik, kimyagerlik, fen ve işletme müdürlükleri, mütehassıs şeflik gibi teknik ve ihtisas vazifelerinde bilfiil müstahdem bulunanlara çalıştıkları günler için kudret ve ihtisasları ve işlerinin önemi derecesine göre en çok 4 lirayı geçmemek üzere ihtisas yevmiyesi verilir. Bu yevmiyelerin miktarı fabrika, sabit ve seyyar atölye ve tamir evlerinin bağlı buldukları umum müdürlük, müdürlük ve birlik komutanlıklarının teklifi ilgili müsteşarlık ve daireler başkanlıklarınca seçilecek ve en az üç mütehassıs subaydan teşkil olunacak bir fen heyetinin tetkik ve tasvibi ve Millî Müdafaa Vekilliğinin tasdiki ile tesbit olunur.

MADDE 2. — Askerî fabrikalar dahilindeki (Kara, deniz, hava) mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkındaki 2853 sayılı kanun kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden meridir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

21 . VI . 1944

Bş. V., Ha. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Hilmi Uran		F. Ağrak
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

MİLLİ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Askerî fabrikalarla Askerî atölye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Askerî fabrikalarla (Kara, deniz, hava) bilûmum askerî sabit ve seyyar tamirhane ve atelyelerde çalışan mütehassıs subaylardan, fabrika, tamirhane ve atelye müdürlüğü, mühendislik, kimyagerlik, fen ve işletme müdürlükleri, mütehassıs şeflik gibi teknik ve ihtisas vazifelerinde bilfiil müstahdem bulunanlara, çalıştıkları günler için kudret ve ihtisasları ve işlerinin önemi derecesine göre en çok 4 lirayı geçmemek üzere ihtisas yevmiyesi verilir. Bu yevmiyelerin miktarı, fabrika, sabit ve seyyar tamirhane ve atelyelerin bağlı buldukları umum müdürlük, müdürlük ve birlik komutanlıklarının teklifi ve Millî Müdafaa Vekilinin tasdiki ile tesbit olunur.

Vazifelerinde kudret ve kâfi derecede faaliyeti görülmiyenlerin bu yevmiyeleri aynı surette azaltılır veya kesilir.

MADDE 2. — Askerî fabrikalar dâhilindeki (Kara, deniz, hava) mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkındaki 2853 sayılı kanun kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.